

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa R. W.
przeciwko M. Ł. o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz radcy prawnego M. S. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (por m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/04, nie publ.). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji jurydycznej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. Powód poważną wątpliwość, co do wykładni art. 86 k.c. odniósł do okoliczności sprawy, w której wniesiono skargę, wskazując, że zachodzi konieczność odpowiedzi na pytanie, czy będąc długoletnim rolnikiem, darowałby dobrowolnie swoją ziemię przed uzyskaniem prawa do świadczenia emerytalnego lub oddałby swoją ziemię za darmo przed uzyskaniem prawa do świadczenia emerytalnego.

Zagadnienie formułowane przez skarżącego nie ma charakteru abstrakcyjnego, syntetycznego i uniwersalnego, lecz jest osadzone w okolicznościach konkretnej sprawy i jest pytaniem w tej właśnie sprawie.

Skarżący w motywach wniosku zarzuca, iż Sąd Apelacyjny nie uwzględnił wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności i błędnie ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, nie biorąc pod uwagę, iż nie darowałby nieruchomości rolnej przed uzyskaniem prawa do świadczenia emerytalnego. W istocie nie formułuje wątpliwości na tle wykładni art. 86 k.c., lecz kwestionuje podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia, co usuwa się spod kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). Ponadto, problematyka podstępu, jako kwalifikowanej postaci błędu została dostatecznie wyjaśniona w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 1970 r., ICR 400/69, OSN 1970, nr 12, poz. 225, z dnia 10 lutego 2011 r., IV CSK 336/10, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2013 r., II CSK 497/12, nie publ., z dnia 7 maja 2014 r., II CSK 636/11, OSNC - ZD 2013/2/42).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej orzeczono na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 6 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2015, poz. 1805).